

En helhetlig sosialpolitikk for en ny tid!

Den norske velferdsstaten er bygget på sosialpolitiske prinsipper over generasjoner. Når sosiale problemer igjen begynner å vokse, trenger vi en helhetlig sosialpolitikk som møter dem. Sosialfaglig kompetanse må ivaretas i alle helse- og velferdstjenester fordi det har betydning for oss alle uavhengig av helsetilstand og livssituasjon.

FO krever tiltak for å motvirke utviklingen av samfunnsstrukturer som skaper økte forskjeller, fattigdom, sosial ulikhet, uverdige levekår og utenforskap. Aktiv omfordelingspolitikk og utjevning av sosial ulikhet har vært et mål i den kollektive byggingen av velferdsstaten. En aktiv, helhetlig sosialpolitikk forebygger sosiale, så vel som helsemessige problemer. Den politiske ideologien som har gjort velferdsstaten mulig, med tydelige mål om et sosialt, inkluderende og raust samfunn med universelle ordninger må revitaliseres. Derfor trenger vi en aktiv sosialpolitikk som sørger for at disse perspektivene og verdiene gjennomsyrrer all politikk. Grunntanken i velferdsstaten er at sosialpolitikk er en investering, ikke en utgift. FO skal jobbe for at Norge igjen får en sosialminister slik at sosialpolitikk blir en integrert del i politikken.

Det viktigste er å forebygge

Sosialpolitikken må i større grad handle om forebygging og mindre om reparasjon og behandling. Alle mennesker må få mulighet til å bruke ressursene sine og få delta i arbeids- og samfunnsnivå ut fra sine forutsetninger. Det sparer samfunnet for kostnader og ikke minst fremmer det den enkeltes livskvalitet.

Den viktigste investeringen vi gjør som samfunn, er i våre barn og unge. FO krever flere miljøterapeuter med sosialfaglig utdanning inn i skolen. FO skal aktivt jobbe politisk for dette. Lovfesting av sosialfaglig kompetanse i skolen er en av flere måter å oppnå dette på. Miljøterapeuter kan være trygge voksenpersoner for barna, og jobbe med å skape et godt skolemiljø for læring og trivsel. Det vil være et viktig tiltak for å forebygge og styrke arbeidet med psykisk helse blant barn og unge i kommunene.

Vi må satse på fritidsklubber, oppsøkende tjenester og utekontakter i kommunene, som kan bygge gode relasjoner til ungdommene på deres egne arenaer. De som jobber tett opp mot ungdom må få mer ressurser og flere kolleger. Det må være et tett samarbeid mellom skolen, andre deler av hjelpeapparatet og administrativ og politisk ledelse for å forebygge utenforskap. Det er god samfunnsøkonomi.

Alle barn skal ha en trygg oppvekst

Norge skal være et trygt og godt land å vokse opp i for alle barn og unge. For de fleste betyr det å bo hjemme med sin familie. For en del familier er likevel hjemmesituasjonen så krevende at de har behov for veiledning og støtte. For noen barn og unge vil det beste alternativet også være å bo utenfor hjemmet i en kortere eller lengre periode. Staten må bygge opp et større og bredere tiltaksapparat enn det som finnes i dag.

Barnevernet er et av våre viktigste sikkerhetsnett, og skal være en forsvarlig og tilgjengelig tjeneste for alle barn og familier som trenger det. Et barnevern som preges av trygghet og tillit, er et barnevern med nok ansatte på jobb som har tid til å bygge relasjoner og gi god og tilpasset oppfølging. Barnevernet i Norge preges av vedvarende høy turnover og sykefravær. FO krever målrettede tiltak mot turnover, til det beste for både barn og ansatte.

Livskvalitet, inkludering og deltakelse

FO krever en helhetlig gjennomgang av Nav, der man ser på sammensetning av kompetanse, organisering, styringsmodell, samhandling og tilgjengelighet. Personer som henvender seg til Nav skal møte ansatte med sosialfaglig kompetanse som gis tilstrekkelig med rammebetingelser til å ivareta samfunnsoppdraget. Dette innebærer blant annet at Nav skal være tilgjengelige, blant annet gjennom åpningstider og telefontider som gir mulighet til å få hjelp, både digitalt og ved oppmøte. FO vil ha et paradigmeskifte i arbeidslinja ved å endre målsetting fra plikt til arbeid til rett til arbeid. Mennesker med nedsatt funksjonsevne har rett til arbeid og meningsfull aktivitet på lik linje med andre. Deltakelse i arbeidslivet skaper sosial tilhørighet og inkludering, og har betydning for livskvaliteten. De som kan og vil må få muligheten til å delta i arbeidslivet gjennom innsats fra både Nav og arbeidsgivere. Ytelser må heves til et nivå som gir økonomisk trygghet, slik at sykdom og arbeidsledighet ikke betyr fattigdom. Det trengs en endring av fokus til mer forebyggende og bred sosialpolitisk innsats for å motvirke utenforskap.

Sosiale kriser krever sosialfaglige løsninger

En styrket sosialpolitikk er avgjørende for den sosiale beredskapen i Norge. Pandemien utløste en helsekrise, etterfulgt av en økonomisk krise, til en mer alvorlig sosial krise. For å ruste oss for kriser er det derfor helt sentralt å løfte frem en helhetlig sosialpolitikk, som ikke bare handler om å realisere arbeidslinja. Helsepersonellkommisjonen viser tydelig at vi i framtida vil trenge mange nye ansatte i helse- og omsorgstjenestene. utfordringene knyttet til vernepleiermangel er godt dokumentert. Det betyr at vi må klare å utdanne og rekruttere nok fagfolk i årene som kommer. Vi må jobbe for å styrke lønnen og arbeidsforholdene til helse- og sosialarbeidere og jobbe systematisk med å redusere vold og trusler. Trygge ansatte er en forutsetning for at de som mottar hjelp også kan føle seg trygge. Sosialarbeidernes posisjon må styrkes for å løse sosiale problemer.

Tillitsreform er grunnlaget for fremtidens sosialpolitikk

Bruken av markedsmekanismer i alle deler av velferdsstaten skal reduseres, og må motvirkes ved å gjenreise og styrke sosialpolitikken som eget politikkområde. Offentlige velferdstjenester er under press. Bedre tjenester og bedre beslutninger nærmere brukeren krever flere ansatte med kompetanse. Det må gjennomføres en tillitsreform i offentlig sektor slik at velferdstjenestene våre drives med tillit til fagkompetansen til de ansatte, ikke markedsprinsipper og mål- og resultatstyring. For å få til dette skal FO være en politisk pådriver og jobbe aktivt for at det sikres faglige, økonomiske og praktiske rammer som gjør det mulig å få til en fungerende tillitsreform. Grunnmuren for en tillitsreform må være den norske modellen med små forskjeller og tett samarbeid. En tillitsreform som gjennomføres i samarbeid med

partene i arbeidslivet kan bety mindre rapportering og detaljstyring av arbeidshverdagen, og mer kvalitet og mulighet til å kunne bruke faget sitt i jobben.